

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

27 juni 2025

Onze referentie

BZ2514108

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

27 juni 2025

Plandatum/Deadline

Kamer

27 juni 2025

Bijlage(n)

1

nota

Beleidskader voor samenwerking met maatschappelijke organisaties in ontwikkelingshulp 2026-2030

Aanleiding

Op 11 november 2024 deelde toenmalig minister Klever de Kamerbrief waarin zij haar besluit presenteerde over het nieuwe beleidskader voor de samenwerking met maatschappelijke organisaties in ontwikkelingshulp voor de periode 2026-2030. Dit kader is de opvolger van het Versterking Maatschappelijk Middenveld (VMM)-beleidskader (2021-2025), dat eind dit jaar afloopt. De Kamer debatteerde over het nieuwe kader op 29 januari jl. Tijdens het tweeminutendebat op 11 februari 2025 werden 8 moties over het nieuwe kader aangenomen. In verschillende debatten heeft minister Klever gecommuniceerd dat de verdere uitwerking van dit beleidskader in het voorjaar van 2025 met de Kamer gedeeld zal worden.

Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord op, en ondertekening van, de bijgaande Kamerbrief, waarin u de uitwerking deelt van het nieuwe beleidskader voor de samenwerking met maatschappelijke organisaties in ontwikkelingshulp (2026-2030).

Kernpunten

1. Budget en uitgangspunten

In de beleidsbrief Ontwikkelingshulp is vastgelegd dat het totaalbudget voor het beleidskader EUR 490 mln. bedraagt voor vijf jaar. Voor een centraal uit te voeren baselinestudie en externe evaluatie wordt 0,3% van het budget gereserveerd. Op 8 mei jl. besloot toenmalig minister Klever het budget als volgt te verdelen over de acht instrumenten.

Focus-kader

Instrument	Budget (5 jaar)
Bestrijden hiv/aids epidemie	EUR 100 mln.
Tegengaan schadelijke praktijken	EUR 40 mln.
Bevorderen schone en eerlijke handel	EUR 80 mln.
Stimuleren vrouwelijk ondernemerschap	EUR 55 mln.

Tegengaan geweld tegen vrouwen en steun aan vrouwenrechtenverdedigers	EUR 105 mln.
Vrouwen, Vrede en Veiligheid	EUR 35 mln.
Beschermen en promoten van mensenrechten en fundamentele vrijheden	EUR 60 mln.
Stimuleren Nederlandse particuliere initiatieven	EUR 15 mln.
Totaal	EUR 490 mln.

Datum
27 juni 2025
Onze referentie
BZ2514108

De verdeling van het budget over de instrumenten sluit verhoudingsgewijs aan bij de thematische inzet op de verschillende thema's onder het vorige kader. Daarnaast blijven wij met deze budgetverdeling ondanks de bezuinigingen een betekenisvolle donor op mensenrechten en gender.

Het beleidskader kent een aantal uitgangspunten die terugkomen in de instrumenten:

- Efficiëntie: De financieringsmodellen in dit nieuwe kader worden vereenvoudigd zodat middelen doelmatiger kunnen worden ingezet.
- Dienstverlening: Het huidige kader is sterk gericht op pleitbezorging en beïnvloeding. Het nieuwe kader biedt meer ruimte voor dienstverlenende activiteiten om meer concrete resultaten te behalen.
- Lokaal eigenaarschap: Er zal zo direct als mogelijk samengewerkt worden met lokale maatschappelijke organisaties om lokaal eigenaarschap te vergroten.
- Capaciteitsversterking: Het versterken van de vaardigheden en kennis van lokale maatschappelijke organisaties en relevante doelgroepen is een belangrijk onderdeel van alle instrumenten.

Daarnaast is er binnen de instrumenten aandacht voor gendergelijkheid, omdat dat bijdraagt aan effectieve ontwikkelingshulp.

2. Instrumenten

De brief presenteert de verdere uitwerking van acht thematische beleidsinstrumenten, inclusief doelstelling, beoogde activiteiten, financieringsmodaliteit en de invulling die gegeven wordt aan relevante moties. Zeven instrumenten zijn eerder bekendgemaakt in de brief van 11 november 2024. Het Vrouwen, Vrede en Veiligheid-instrument is later toegevoegd, conform motie Boswijk, c.s. (nr. 127).

3. Drempelcriterium en maatwerk

De Kamerbrief van 11 november 2024 kondigde een verhoging van het drempelcriterium van 25% naar 50% niet-BZ-inkomsten aan voor maatschappelijke organisaties met daarbij ruimte voor maatwerk. Dit zou betekenen dat organisaties die voor meer dan 50% financieel afhankelijk waren van BZ niet in aanmerking zouden komen voor financiering. Op basis van zorgen geuit in de Tweede Kamer en een aantal aangenomen moties en gedane toezeggingen¹ wordt er nog nagedacht over de invulling van dit criterium en het maatwerk. U zult de Tweede Kamer hier zo spoedig mogelijk over informeren.

¹ Motie Kamminga, nr. 26 (36600-XVII)

Motie Hirsch c.s., nr. 58 (36600-XVII)

Motie Hirsch c.s., nr. 60 (36600-XVII)

Motie Boswijk, nr. 69 (36600-XVII)

Toezegging aan het lid Kamminga (TZ202501-134) plus twee niet formeel geregistreerde toezeggingen aan het lid Ram en het lid Huizinga-Heringa in de Eerste Kamer

Datum

27 juni 2025

Onze referentie

BZ2514108

4. Transparantie en verantwoording

De vereisten voor monitoring en evaluatie binnen het beleidskader worden vereenvoudigd. Er zal een baselinestudie en een externe evaluatie uitgevoerd worden door een externe partij, conform motie De Korte (nr. 66).

Organisaties aan wie BZ subsidies verleent, worden in het nieuwe beleidskader expliciet verzocht om hun financiële jaarverslagen en -rekeningen openbaar te maken. Op deze manier geeft u invulling aan motie Ram (nr. 61).

In de bijlage van de brief staat de toets van dit beleidskader aan de Comptabiliteitswet artikel 3.1, waarin de doelen, financiële gevolgen en de verwachte doeltreffendheid en doelmatigheid van dit beleidskader worden toegelicht. Deze is ook afgestemd met het ministerie van Financiën.

5. Naam van het beleidskader

Er worden u drie opties voorgelegd voor de naam van het nieuwe beleidskader:

- 1) "Focus" – gerichte focus is een uitgangspunt van het nieuwe beleidskader. Er wordt samengewerkt op een select aantal thema's met voornamelijk lokale maatschappelijke organisaties. De focus van de instrumenten ligt meer op dienstverlening dan op pleitbezorging. Vertaling naar het Engels blijft Focus.
- 2) "KR8" – in het nieuwe beleidskader richten wij ons op lokale kracht. De 8 heeft betrekking op de acht beleidsinstrumenten in het kader. Vertaling naar het Engels is lastiger: het wordt dan "POWER" of "STRENGTH".
- 3) Handhaving van de werknaam 'Kader voor versterking van maatschappelijke organisaties'.

Toelichting

Eerdere communicatie over het nieuwe beleidskader met de Tweede

Kamer:

- Kamerbrief over de toekomst van de samenwerking met maatschappelijke organisaties in ontwikkelingshulp, d.d. 11 november 2024 (Kamerstuk 36600, nr. 13)
- Kamerbrief over de stand van zaken van de opvolging van de aangenomen moties en toezeggingen ten aanzien van de toekomstige samenwerking met het maatschappelijk middenveld en mondiale gezondheidszorg, d.d. 21 januari jl. (Kamerstuk 36600, nr. 55)
- Beleidsbrief voor Ontwikkelingshulp, d.d. 20 januari jl. (Kamerstuk 36180, nr. 133)

Relevante aangenomen moties waaraan deels of volledig invulling wordt gegeven in de brief:

1. Motie Ram (nr. 61) over het openbaar maken van de financiële jaarverslagen en jaarrekeningen expliciet opnemen in de subsidievoorwaarden en contracten met ngo's
2. Motie Bamenga, c.s. (nr. 63) over het nieuwe subsidiekader voor maatschappelijke organisaties voor de zomer van 2025 publiceren en

- maatschappelijke organisaties uiterlijk in oktober 2025 zekerheid geven over financiering vanuit het subsidiekader
3. Motie De Korte (nr. 66) over in de uitwerking van het nieuwe beleidskader te borgen dat de strategische kennis, stem en langdurige expertise van Nederlandse maatschappelijke organisaties ook in het nieuwe kader worden aangewend en na twee jaar te evalueren wat de voortgang is van het nieuwe beleidskader, inclusief de veranderende rol van de Nederlandse maatschappelijke organisaties voor ontwikkelingshulp
 4. Motie Ceder (nr. 41) over Nederlandse en internationale maatschappelijke organisaties blijven betrekken als mede-uitvoerder
 5. Motie Dobbe (nr. 107) over investeren in het maatschappelijk middenveld en dat betrekken bij de implementatie van de mondiale gezondheidsstrategie
 6. Motie Kamminga (nr. 111) over voldoende middelen reserveren op het gebied van SRGR, vrouwenrechten en de rechten van kwetsbare groepen
 7. Motie Boswijk, c.s. (nr. 27) over het WPS-instrument met tenminste dezelfde omvang structureel voortzetten na 2025
 8. Motie Stoffer, c.s. (nr. 22) over in alle contacten met landen waar christenen vervolgd worden als in internationale samenwerkingsverbanden, dit thema hoge prioriteit geven
 9. Motie Dobbe, c.s. (nr. 388) over extra maatregelen om ook het werk voor vrouwenrechten en van vrouwelijke mensenrechtenactivisten te beschermen en te ondersteunen
 10. Motie Dobbe, c.s. (nr. 145) over bijdragen aan de bescherming en bevordering van vrouwen- en mensenrechten door lobby op internationaal niveau niet uit te sluiten in het nieuwe beleidskader

Datum

27 juni 2025

Onze referentie

BZ2514108

Relevante toezeggingen waar invulling aan wordt gegeven in de brief:

1. Toezegging aan het lid Ram om te informeren hoe financiële informatie van gesubsidieerde ngo's toegankelijker en transparanter kan worden gemaakt (TZ202502-082)
2. Toezegging aan het lid Ceder om in de uitwerking van het beleid maatschappelijk middenveld na te gaan hoe religieuze maatschappelijke organisaties in Nederland en lokaal beter kunnen worden ondersteund (TZ202504-025)

Relevante, niet officieel geregistreerde toezeggingen waar invulling aan wordt gegeven in de brief:

1. Toezegging aan het lid Bamenga om te informeren over hoe de diaspora kan worden betrokken bij het ondersteunen van particuliere initiatieven
2. Toezegging aan het lid Karimi in de Eerste Kamer om veiligheidsoverwegingen bij financiering van lokale maatschappelijke organisaties mee te nemen in de uitwerking van het beleidskader maatschappelijk middenveld

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.